

Instalacija *The Housing Question / Sigurna zemlja* u Muzeju Jugoslavije, na izložbi „Devedesete: Rečnik migracija“ (kustoskinje – autorke izložbe: Simona Ognjanović i Ana Panić) u Beogradu, 05.12.2019-01.03.2020. Frontalni baner: *Safe country*. Foto: Rena Redle

The Housing Question (Stambeno pitanje) / Sigurna zemlja

Instalacija sa video radovima, 2009-2017

Drvena konstrukcija širine i dužine od 3x4m sa kartonom, ukupna visina 4m

Baneri *The Housing Question* (60x280cm), *Spacial Justice* (60x80cm)

Štampani crteži na tekstilu: *Digger*, *Safe Country* (110x140cm)

Crteži štampani na papiru različitih dimenzija

Razni štampani dokumenti i artefakti: *Helsinki Housing Manifesto*, (2012), *The Pull Factor* (2011)

Rad *The Housing Question / Sigurna zemlja* se zasniva na dugoročnom istraživanju, uvidima i iskustvu samih autora Rene Redle (Rena Rädle) i Vladana Jeremića. Počevši od 2004. godine autori su bili intenzivno uključeni u umetničke i političke aktivnosti u vezi teškog položaja romskih izbeglica sa Balkana u Nemačkoj, Italiji, Finskoj, u Srbiji i Kosovu. Instalacija *The Housing Question / Sigurna zemlja* predstavlja video radove, dokumente i publikacije, nastale u toku dugogodišnjeg istraživačkog procesa i u saradnji sa velikim brojem aktivista koji se bave ovim pitanjima. Pored radova Rene Redle i Vladana Jeremića, instalacija sadrži i gostujuće radove fotografa Nihada Nina Pušije i režisera i glumca Saše Barbula.

Belleville, video o rušenju dela naselja Belvil povodom Univerzijade, Beograd, 2009, trajanje: 21 min.

Gazela - Privremeni smeštaj od 100-500 godina, istraživački video o sudbini stanovnika naselja Gazela, sa Sašom Barbulom (režija), Saljijem Kadrijajom (kamera) i Muhom Blackstazy (muzika), Beograd, 2009, trajanje: 23 min.

The Housing Agenda, video s javne rasprave sa aktivistima, političarima i urbanistima o položaju romskih migrantskih radnika u Finskoj, Helsinki, 2012, trajanje: 29 min.

The Housing Question, video o politici stambene segregacije romskog stanovništva u Rimu, Rim, 2013, trajanje:11 min.

The Pull Factor, fanzin u saradnji sa umetnicima iz Helsinkija, 2011.

Helsinki Housing Manifesto, koncept za trans-urbani stambeni projekat za romske migrantske radnike koji je nastao tokom debate *The Housing Agenda* u Helsinkiju, 2012.

DULDUNG DELUXE, Nihad Nino Pušija, serija digitalnih fotografija, 2010 - 2012.

DULDUNG DELUXE Passport, Nihad Nino Pušija, publikacija o statusu *Duldung-a* (trpljenja) i deportaciji mladih Roma i Romkinja u Nemačkoj, 2012.

Beogradske vlasti su pred *Univerzijadu 2009.* godine sprovele rušenja romskih izbegličkih naselja *Gazela* i *Belvil*. Dalja deportacija ovih ljudi u provizorne kontejnere na obodu grada značila je prolongiranje njihovog izbegličkog statusa i nerešenog životnog i stambenog pitanja u kome se nalaze još od devedesetih godina.

Nemačke vlasti su nakon *Sporazuma o readmisiji*, koji je potpisan 2002. godine sa Srbijom, i predstavlja preduslov za početak procesa evrointegracija, započele nasilnu i nehumanu deportaciju Roma i Romkinja iz Nemačke na Balkan. Pored toga su vlastima u Nemačkoj i u drugim zemljama Zapada i dalje stizali zahtevi za azil podneti zbog nerešenih problema u Srbiji a posebno na Kosovu. Mnogi su i dalje smatrali da su zemlje Evropske Unije poput Nemačke, Italije ili Finske sigurne destinacije i zemlje u kojima se može voditi dostojanstven život. Suprotno tome, Nemačke vlasti su stavile Srbiju i Kosovo na spisak sigurnih zemalja, ignorišući realni položaj ovih ljudi, i time faktički onemogućile njihovo pravo na dobijanje azila u Nemačkoj. Kontinuirana praksa deportacija i deložacija predstavlja važan aspekt za razumevanje šire slike migracija ljudi i ovog istraživanja. Normalizacija izbeglištva i prekarne radne migracije se u slučaju Roma vrlo lako aktivira zbog anticiganističkog konsenzusa u celoj Evropi, ali i zbog normalizacije siromaštva čitavih slojeva društva.

Instalacija *The Housing Question / Sigurna zemlja* u Muzeju Jugoslavije, video *Gazela* (Saša Barbul) i baner *Digger*, Beograd 2019. Foto: Rena Redle

Instalacija *The Housing Question / Sigurna zemlja* u Muzeju Jugoslavije, Beograd 2019. Foto: Rena Redle

Instalacija *The Housing Question / Sigurna zemlja* u Muzeju Jugoslavije, Beograd 2019. Foto: Rena Redle

Instalacija *The Housing Question* / *Sigurna zemlja* u Muzeju Jugoslavije, Beograd 2019. Foto: Rena Redle

Instalacija *The Housing Question / Sigurna zemlja* u Muzeju Jugoslavije, Beograd 2019. Levo: *DULDUNG DELUXE*, Nihad Nino Pušija. Foto: Rena Redle

Instalacija *The Housing Question / Sigurna zemlja* u Muzeju Jugoslavije, video *The Housing Question Rome*, Beograd 2019. Foto: Rena Redle